

коло осіб, які можуть бути захисниками, адвокатами, тобто особами, які мають свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю та виконують функцію захисту на професійній основі[3]. Сучасна демократична держава надає юридичні гарантії для професійної юридичної допомоги громадянам, створює всілякі умови для функціонування ефективної адвокатури на принципах самоврядування.

Отже, підсумовуючи викладене, слід зробити висновок, що адвокатура України відіграє значну роль у забезпеченні та охороні прав, свобод та законних інтересів людини і громадянина. Адвокатура є одним із інститутів правової системи держави, який виконує завдання, без реалізації яких функціонування цієї системи неможливе.

Список використаної літератури:

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141
2. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI. Відомості Верховної Ради. 2013. № 27. Ст.282
3. Кримінальний процесуальний кодекс України: від 13 квітня 2012 року № 4651-VI. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 9-10, № 11-12, № 13, Ст.88

Науковий керівник: старший викладач кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія» **Нестерчук Лілія Петрівна**

Лисенко М.О.

*студентка 1-го курсу магістратури факультету адвокатури
Національного університету «Одеська юридична академія»*

АДВОКАТСЬКА ТАЄМНИЦЯ: ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Кожен адвокат при зверненні до нього клієнта, гарантує збереження в секретності інформації отриманої ним. Адже як вказано в ст. 10 Правил адвокатської етики, це є щонайважливішою передумовою довірчих відносин між адвокатом і клієнтом [1]. Проте існує багато проблем в забезпеченні адвокатської таємниці. Визначення цих проблем і є метою даної роботи.

Актуальність цієї теми зумовлена зростанням випадків звернення в Європейський суд з прав людини, щодо порушення адвокатської таємниці.

Спочатку слід розібратися, що в цілому розуміється під адвокатською таємницею. Досить вдалим є визначення надане законодавцем в статті 22 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» [2].

З даного визначення стає зрозуміло, що об'єктом адвокатської таємниці є все, що відбувається з моменту, того як клієнт переступив поріг кабінету адвоката. Суб'єктом адвокатської таємниці, є не один лиш адвокат, але і особи які перебувають у трудових відносинах з ним. Адвокатська таємниця не обмежена в часі, тобто адвокат зберігає її під час роботи, після роботи з клієнтом і навіть у випадках закінчення кар'єри адвоката взагалі. І також важливим в контексті даної теми є те, що вона все ж не є абсолютною, тобто має межі.

Межі адвокатської таємниці закінчується там де має місце ситуація коли клієнт має відношення до фінансування тероризму, відмиванню незаконних доходів та поширення зброї масового ураження. Такою у випадку пред'явлення клієнтом вимог до адвоката. І коли сам клієнт дає згоду на це, тоді адвокат може розголосити відомості, проте зовсім не зобов'язаний.

Що стосується проблем забезпечення непорушності адвокатської таємниці. Найбільш гостро стоїть питання гарантування збереження адвокатської таємниці при проведенні обшуку адвоката. Також проблемними є забезпечення конфіденційності кореспонденції адвоката та спілкування адвоката з клієнтом.

Попри те, що в п. 2 ЗУ «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», досить чітко регламентує порядок проведення обшуку адвоката, тимчасового доступу до речей і документів. На практиці досить важко гарантувати збереження адвокатської таємниці. Хоча суддя у своєму рішенні зазначає конкретний перелік об'єктів, що потрібно відшукати, це не гарантує, що під час пошуку таких матеріалів правоохоронними органами, вони не зможуть ознайомлюватися з іншими матеріалами, виставляючи це, як процес пошуку потрібних об'єктів.

Також досить спірним є вказане уточнення про те, що «неявка представника ради адвокатів регіону за умови завчасного повідомлення ради адвокатів регіону не перешкоджає проведенню відповідної процесуальної дії [2], адже саме він повинен контролювати процес і в разі потреби перешкоджати правоохоронним органам, ознайомлюватися з матеріалами, що можуть містити конфіденційні дані. Тобто його присутність під час вказаних оперативно-розшукових дій повинна стати обов'язковою.

Щодо конфіденційності спілкування. В наш час набуває популярності проведення адвокатських консультацій в так званій «неформальній обстановці», але чи можна в такому разі гарантувати конфіденційність розмови клієнта з адвокатом? Я думаю, що досить складно, адже ця інформація може бути почута іншими особи і не можна гарантувати, що за сусіднім столиком не опиниться опонент по справі. Також, досить важко буде гарантувати збереження самого факту звернення за правничою допомогою, адже в більшості громадських закладах харчування ведеться відеоспостереження.

Хоча відповідно до процесуального законодавства листування або інші форми обміни інформацією між адвокатом та клієнтом відносяться до речей і документів до яких заборонений доступ. На практиці ця норм досить часто порушуються. Факт порушення аналогічних норм, досить чітко простежуються в збільшенні кількості звернень до ЄСПЛ зі зверненнями про прослуховування телефонів адвокатів та ознайомлення з адвокатською кореспонденцією[3]. Для попередження подібних випадків, потрібно більш детально регламентувати проведення негласної слідчої-розшукової дії стосовно втручання в приватне спілкування. Припустимо, що слідчий суддя надав дозвіл на втручання у приватне спілкування підозрюваного, після цього особа, звернулася до адвоката за захистом, правоохоронні органи не знаючи про цей факт, здійснюють виїмку кореспонденції й випадково ознайомлюються з листуванням адвоката з клієнтом, в такому разі, в їх діях немає порушення законодавства, проте КПК потрібно доповнити нормою про заборону зберігати та використовувати отримані відомості в подальшому кримінальному провадженні.

Таким чином, гарантування непорушності адвокатської таємниці є однією з фундаментальних основ діяльності адвокатури. Без грамотного забезпечення адвокатської таємниці не є можливим надання першокласної, якісної правничої допомоги. Законодавство України гарантує захист адвокатської таємниці на високому рівні, про те кілька не врегульованих питань, на які законодавцю варто звернути увага. Також важлива роль в забезпеченні адвокатської таємниці відводиться безпосередньо адвокатам, який і є гарантом недопущення розкриття адвокатської таємниці.

Список використаної літератури:

1. Правила адвокатської етики затверджені звітно-виборним з'їздом адвокатів України 09 червня 2017 р URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001891-17#Text>
2. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 5 липня 2012 року № 5076-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text>
3. CASE LAW OF THE EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS CONCERNING THE PROTECTION OF PERSONAL DATA since June 2018 URL: <https://rm.coe.int/t-pd-2018-15-case-law-on-data-protection-may2018-en/16808b2d36>

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», доцент ***Храпенко Олена Олегівна***